

Mirela SANDU

NOI ÎN LUME

Ministèrele timișoreane la Teatrul Odeon din Paris

În luna iunie a acestui an, Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara a susținut, la Teatrul Odeon din Paris, zece reprezentații cu spectacolul **Boala familiei M**, regizat de Radu Afrim.

Întâmplător mă aflam la Paris în aceeași perioadă, așa că am profitat de ocazie și am văzut un spectacol românesc alături de un public de altă limbă. Mă interesau reacțiile unui auditoriu, din câte știam eu destul de conservator, la un spectacol montat de Radu Afrim, recunoscut la noi pentru inepuizabila-i imaginație. Pentru decorul gândit de Velica Panduru, o imensă pădure acoperită de frunze roșii uscate, s-a considerat că Atelierele Berthier ar fi cea mai potrivită sală: o scenă imensă și scaune așezate în formă de tribună. Am ajuns la Teatrul aflat în Arondismentul 8, într-o zi de marți, la ora 20.00.

Deși biletele costau 32 de euro, trei sferturi dintre locuri erau ocupate de un public format în marea lui majoritate din tineri. După reacțiile imediate, am depistat și câțiva români.

Reprezentațiile s-au ținut în limba română, cu supratitrare. Din păcate, la spectacolele jucate în altă limbă decât a sa, spectatorul pierde din savoarea textului și din nuanțele jocului actorilor. Destul de timid la început, publicul a reușit pe parcursul celor 2h 30min de spectacol să intre în convenție și să reacționeze. Pentru a fi în relație directă cu oamenii din sală, actorii au învățat câteva replici în franceză, lucru care evident a fost apreciat.

Nu văzusem spectacolul timișorean, așa că m-am bucurat să văd acum piesa scrisă de dramaturgul, scenaristul și actorul italian Fausto Paravidino. Montat în premieră în România, dramaturgul era deja cunoscut în Franța datorită piesei *Geneva 01*, pusă în scenă în 2006, de Stanislas Nordey. Un dramaturg care, printre altele, vorbește despre eșecul relațiilor umane și sociale, despre o lume din care lipsește comunicarea adevărată și din fața căreia personajele sale preferă să se retragă.

Decorul Velicăi Panduru, muzica și imaginile create de regizor dau naștere unui spectacol de atmosferă care îi ține pe spectatori în scaun. Radu Afrim spune această poveste cu duioșie, și, în ciuda glumelor deocheate sau a momentelor artistice ale personajelor, spectatorul pleacă având în minte imaginea unor oameni bolnavi de singurătate care ar putea trăi și în apropierea lor. În spectacole semnate de Radu Afrim, precum *Boala familiei M* sau *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, întâlnim personaje extrem de singure, neînțelese, lipsite de afecțiune, care nu au cui să ceară ajutorul. Imaginile frumoase și proiecțiile pline de culoare sugerează o lume care există undeva dincolo de noi și la care, din păcate, nu putem avea acces.

Mi-ar fi plăcut să aflu părerea spectatorilor francezi despre reprezentarea din acea seară, dar, din păcate, nu am îndrăznit să-i abordez. M-am gândit că, voi afla din ziare părerea specialiștilor.

Ca și la București, reacțiile au fost diferite: ziarul *Le Monde* afirma că: „Spectacolul trece pe deasupra spectatorilor precum o pasăre migratoare fără simțul orientării”, în timp în *Les Échos* scria: „Un text frumos, mișcător pus în valoare de o regie flamboaiantă”. Ca de fiecare dată, în ceea ce-l privește pe Radu Afrim, părerile sunt împărțite. Dar, dincolo de cronicile bune sau rele, de numărul spectatorilor sau de reușita reprezentațiilor, cel mai important lucru este că Teatrul Național „Mihai Eminescu” a avut ocazia să joace zece spectacole pe una dintre scenele Teatrului Odeon din Paris. Este foarte important să fim prezenți în viața teatrală europeană, să fim invitați la festivaluri, să jucăm pe scenele teatrelor importante. Confruntându-ne cu un alt public, văzând cele mai bune spectacole ale momentului, discutând cu diferiți oameni de teatru putem vedea la ce nivel se află teatrul românesc în acest moment.

